

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 377/2014**z dnia 3 kwietnia 2014 r.****ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 189 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa (GMES) był kierowaną przez Unię inicjatywą polegającą na monitorowaniu Ziemi, realizowaną we współpracy z państwami członkowskimi i z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA). Początki GMES sięgają maja 1998 r., kiedy to instytucje zaangażowane w rozwój działalności kosmicznej w Europie złożyły wspólną deklarację znaną jako „deklaracja z Baveno”. W deklaracji wzywa się do długoterminowego zaangażowania w rozwój usług monitorowania środowiska związanych z przestrzenią kosmiczną przy użyciu europejskich umiejętności i technologii oraz dalszym ich rozwoju. W 2005 r. Unia dokonała strategicznego wyboru, podejmując decyzję o rozwinięciu wspólnie z ESA niezależnej europejskiej zdolności w zakresie obserwacji Ziemi, która umożliwiłaby świadczenie usług w dziedzinie ochrony środowiska i bezpieczeństwa.
- (2) W oparciu o tę inicjatywę rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 ⁽³⁾ ustanowiono europejski program monitorowania Ziemi (GMES) oraz zasady wdrożenia początkowej fazy jego realizacji.
- (3) Mimo że program ustanowiony na mocy rozporządzenia (UE) nr 911/2010 powinien być kontynuowany zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014–2020, ustanowionymi rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽⁴⁾, skrót „GMES” należy zastąpić nazwą „Copernicus”, aby ułatwić komunikację z ogółem społeczeństwa. Ponieważ Komisja zarejestrowała znak towarowy, może on być wykorzystywany przez instytucje unijne oraz innych zainteresowanych użytkowników, którym zostanie udzielona licencja na jego wykorzystywanie, w szczególności dostawców usług podstawowych.
- (4) Program Copernicus oparty jest na partnerstwie między Unią, ESA i państwami członkowskimi. Powinien zatem opierać się na istniejącym potencjale europejskim i krajowym i powinien być uzupełniany o wspólnie wypracowane nowe aktywa. Aby zrealizować to podejście, Komisja powinna dążyć do utrzymania dialogu z ESA i z państwami członkowskimi posiadającymi odpowiednie aktywa kosmiczne i *in situ*.
- (5) Aby program Copernicus osiągnął swoje cele, powinien zapewniać autonomiczną zdolność Unii w zakresie obserwacji prowadzonych z przestrzeni kosmicznej oraz świadczyć usługi operacyjne w obszarze środowiska, ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności, w pełni przestrzegając krajowych mandatów w odniesieniu do oficjalnych ostrzeżeń. W ramach programu Copernicus należy również wykorzystywać dostępne dane z misji wspomagających i dane *in situ*, dostarczane głównie przez państwa członkowskie. W możliwie największym zakresie w programie Copernicus należy wykorzystywać potencjał państw członkowskich dotyczący prowadzenia obserwacji z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług w tej dziedzinie. W programie Copernicus należy także wykorzystywać potencjał inicjatyw komercyjnych w Europie, przyczyniając się tym samym również do rozwoju solidnego komercyjnego sektora kosmicznego w Europie. Ponadto należy propagować systemy optymalizujące transmisję danych w celu zwiększenia możliwości zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania użytkowników na uzyskiwanie danych w czasie prawie rzeczywistym.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 16 października 2013 r.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 24 marca 2014 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) i początkowej fazy jego realizacji (lata 2011–2013) (Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

- (6) Mając na celu propagowanie i ułatwienie wykorzystywania technologii obserwacji Ziemi zarówno organom lokalnym, jak i małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), należy propagować dedykowane sieci dystrybucji danych z programu Copernicus, obejmujące także organy krajowe i regionalne.
- (7) Celem programu Copernicus powinno być dostarczanie dokładnych i rzetelnych informacji z dziedziny środowiska i bezpieczeństwa, dostosowanych do potrzeb użytkowników i stanowiących wsparcie dla innych obszarów polityki Unii, w szczególności rynku wewnętrznego, transportu, środowiska, energii, ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności, współpracy z państwami trzecimi i pomocy humanitarnej.
- (8) Program Copernicus należy traktować jako europejski wkład w budowanie Globalnej Sieci Systemów Obserwacji Ziemi (GEOSS) utworzonej w ramach Grupy ds. Obserwacji Ziemi (GEO).
- (9) Realizacja programu Copernicus powinna odbywać się w sposób zgodny z innymi stosownymi instrumentami i działaniami Unii, w szczególności z działaniami związanymi ze środowiskiem i zmianą klimatu, instrumentami w obszarze bezpieczeństwa, ochrony danych osobowych, konkurencyjności i innowacji, spójności, badań naukowych, transportu, konkurencji i współpracy międzynarodowej, oraz z europejskimi systemami nawigacji satelitarnej (Galileo i EGNOS). Dane z programu Copernicus powinny być spójne z referencyjnymi danymi przestrzennymi państw członkowskich, a także z przepisami wykonawczymi i wytycznymi technicznymi dotyczącymi infrastruktury informacji przestrzennej w Unii, ustanowionymi dyrektywą 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Program Copernicus powinien również stanowić uzupełnienie wspólnego systemu informacji o środowisku (SEIS), o którym mowa w komunikacie Komisji z dnia 1 lutego 2008 r. zatytułowanym „Wprowadzenie wspólnego systemu informacji o środowisku (SEIS)”, oraz działań Unii w zakresie reagowania kryzysowego. Realizacja programu Copernicus powinna odbywać się zgodnie z celami dyrektywy 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, w szczególności przejrzystością, stworzeniem warunków sprzyjających rozwojowi usług i przyczynianiem się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus powinny być dostępne bezpłatnie i bez przeszkód w celu wsparcia europejskiej agendy cyfrowej, o której mowa w komunikacie Komisji z dnia 26 sierpnia 2010 r. zatytułowanym „Europejska agenda cyfrowa”.
- (10) Program Copernicus ma być realizowany w ramach strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu (zwanej dalej „strategią »Europa 2020«”). Powinien on przynosić korzyści w szerokim zakresie obszarów polityki Unii i przyczynić się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”, w szczególności dzięki opracowaniu skutecznej polityki kosmicznej, która zapewnia narzędzia umożliwiające sprostanie niektórym z kluczowych globalnych wyzwań i realizację celów w zakresie zmiany klimatu i zrównoważenia energetyki. Program Copernicus powinien także wspierać realizację europejskiej polityki kosmicznej, a także wzrost europejskich rynków danych i usług związanych z przestrzenią kosmiczną.
- (11) Program Copernicus powinien także wykorzystywać wyniki uzyskane w ramach programu „Horyzont 2020”, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 ⁽³⁾, w szczególności z prowadzonych w jego ramach działań w zakresie badań naukowych i innowacji na rzecz przyszłych technologii obserwacji Ziemi i ich zastosowań, w których to działaniach wykorzystywane są technologie i dane teledetekcyjne, z przestrzeni powietrznej oraz technologie i dane *in situ*; takie technologie i dane umożliwią programowi Copernicus reagowanie na wielkie wyzwania społeczne. Komisja powinna zapewnić odpowiednią synergię, przejrzystość i jasność w odniesieniu do różnych aspektów programu Copernicus.
- (12) Rozwój komponentu kosmicznego programu Copernicus powinien zostać oparty na analizie wariantów, tak aby zaspokajać zmieniające się potrzeby użytkowników, w tym zamówień ze strony krajowych/publicznych misji i komercyjnych usługodawców w Europie, specyfikacji nowych misji dedykowanych, umów międzynarodowych zapewniających dostęp do misji pozaeuropejskich oraz europejskiego rynku obserwacji Ziemi.
- (13) W celu zapewnienia przejrzystości i ułatwienia kontroli kosztów, maksymalną kwotę przydzieloną przez Unię do celów realizacji działań w zakresie programu Copernicus należy rozbić na kilka kategorii. Jednak z myślą o elastyczności i w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania programu Copernicus Komisja powinna mieć możliwość przenoszenia środków z jednej kategorii do drugiej.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 90).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” — program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

- (14) Świadczenie usług operacyjnych uzależnione jest od prawidłowego funkcjonowania, ciągłej dostępności i bezpieczeństwa komponentu kosmicznego programu Copernicus. Poważnym zagrożeniem dla komponentu kosmicznego programu Copernicus jest rosnące ryzyko kolizji z innymi satelitami i śmieciami kosmicznymi. Działania w ramach programu Copernicus powinny zatem objąć ochronę jego komponentu kosmicznego i jego funkcjonowanie, w tym podczas wynoszenia satelitów na orbitę. W tym względzie proporcjonalny udział w kosztach usług umożliwiających zapewnienie takiej ochrony może być finansowany z budżetu przydzielonego programowi Copernicus w zakresie, w jakim jest to możliwe w ramach rygorystycznego zarządzania kosztami i przy pełnym przestrzeganiu maksymalnej kwoty 26,5 mln EUR w cenach bieżących, ustalonej w niniejszym rozporządzeniu. Wkład ten powinien być wykorzystywany wyłącznie do dostarczania danych i usług, a nie do zakupu infrastruktury.
- (15) Aby usprawnić realizację programu Copernicus i jego długoterminowe planowanie, Komisja powinna przyjąć roczny program prac, w tym plan realizacji działań wymaganych do osiągnięcia celów programu Copernicus. Ten plan realizacji powinien określać perspektywy i zawierać opis działań potrzebnych do realizacji programu Copernicus przy uwzględnieniu zmieniających się potrzeb użytkowników i rozwoju technologicznego.
- (16) Biorąc pod uwagę złożoność programu Copernicus i przydzielone na niego zasoby, realizacja komponentu usługowego programu Copernicus powinna być oparta na specyfikacjach technicznych. Ułatwiłoby to również absorpcję usług przez sektor publiczny, ponieważ użytkownicy mieliby możliwość przewidywania dostępności i rozwoju usług, a także współpracy z państwami członkowskimi i innymi stronami. Komisja powinna zatem przyjmować i aktualizować, w razie konieczności, specyfikacje techniczne w odniesieniu do wszystkich usług programu Copernicus dotyczące aspektów, takich jak zakres, struktura, portfele usług technicznych, orientacyjny podział i planowanie kosztów, poziomy wyników, potrzeby w zakresie dostępu do danych kosmicznych i danych *in situ*, rozwój, standardy, archiwizacja i upowszechnianie danych.
- (17) Biorąc pod uwagę złożoność programu Copernicus i przydzielone na niego zasoby, realizacja komponentu kosmicznego programu Copernicus powinna być oparta na specyfikacjach technicznych. Komisja powinna zatem przyjmować i aktualizować, w razie konieczności, specyfikacje techniczne uszczegółowiające działania, które mają otrzymywać wsparcie w ramach komponentu kosmicznego programu Copernicus, oraz orientacyjny podział i planowanie ich kosztów. Ponieważ program Copernicus powinien opierać się na inwestycjach dokonywanych przez Unię, ESA i państwa członkowskie w kontekście globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa, działania prowadzone w ramach komponentu kosmicznego programu Copernicus powinny uwzględniać, w stosownych przypadkach, elementy długoterminowego scenariusza ESA, który jest dokumentem przygotowywanym i aktualizowanym przez ESA, ustanawiającym ogólne ramy komponentu kosmicznego programu Copernicus.
- (18) Program Copernicus powinien być ukierunkowany na użytkowników, a zatem wymaga stałego, efektywnego udziału użytkowników, zwłaszcza w zakresie określania i zatwierdzania wymogów dotyczących usług.
- (19) Międzynarodowy wymiar programu Copernicus ma szczególne znaczenie w kontekście wymiany danych i informacji, jak również w kontekście dostępu do infrastruktury obserwacyjnej. Taka wymiana jest bardziej racjonalna pod względem kosztów niż systemy oparte na kupowaniu danych, a dodatkowo umacnia globalny wymiar programu Copernicus.
- (20) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i umowy ramowe z krajami kandydującymi i potencjalnymi kandydatami przewidują udział tych krajów w programach Unii. Należy umożliwić innym państwom trzecim oraz organizacjom międzynarodowym udział w programach, zawierając w tym celu umowy międzynarodowe.
- (21) Należy umożliwić państwom członkowskim, państwom trzecim i organizacjom międzynarodowym wnoszenie wkładu do programów na podstawie odpowiednich umów.
- (22) Komisja powinna ponosić ogólną odpowiedzialność za program Copernicus. Powinna określić priorytety oraz zapewnić ogólną koordynację programu Copernicus i nadzór nad nim. Powinno to również objąć specjalne działania prowadzące do podniesienia poziomu świadomości społeczeństwa na temat znaczenia programów kosmicznych dla obywateli europejskich. W odpowiednim czasie Komisja powinna przekazywać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wszelkie odpowiednie informacje dotyczące programu Copernicus.
- (23) Realizując program Copernicus, Komisja powinna w stosownych przypadkach liczyć na wsparcie ze strony europejskich organizacji międzyrządowych, z którymi już ustanowiła partnerstwo, w szczególności z ESA w zakresie technicznej koordynacji komponentu kosmicznego programu Copernicus, określenia jego struktury, rozwoju aktywów kosmicznych i związanych z nimi zamówień, dostępu do danych oraz kierowania misjami dedykowanymi. Ponadto Komisja powinna także liczyć na wsparcie ze strony Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT) w zakresie kierowania misjami dedykowanymi zgodnie z jej wiedzą fachową i mandatem.

- (24) Biorąc pod uwagę partnerski wymiar programu Copernicus, a także aby uniknąć powielania wiedzy technicznej, realizację programu Copernicus należy powierzyć podmiotom dysponującym odpowiednią zdolnością techniczną i zawodową. Takie podmioty powinny być zachęcane do otwarcia się na konkurencję — do odpowiedniego stopnia — w wykonywaniu tych zadań, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”).
- (25) Program Copernicus powinien obejmować komponent usługowy zapewniający dostarczanie informacji w zakresie monitorowania atmosfery, monitorowania środowiska morskiego, monitorowania obszarów lądowych, zmiany klimatu, zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwa. W szczególności program Copernicus powinien dostarczać informacje na temat stanu atmosfery w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i światowej; informacje na temat stanu oceanów, w tym przez utworzenie specjalnej europejskiej grupy na rzecz monitorowania obszarów morskich; informacje wspierające monitorowanie obszarów lądowych na rzecz realizacji polityk lokalnych, krajowych i europejskiej; informacje wspierające dostosowanie do zmiany klimatu i jej łagodzenie; informacje geoprzestrzenne wspierające zarządzanie kryzysowe, w tym przez działania zapobiegawcze, i bezpieczeństwo ludności, w tym wsparcie na rzecz działań zewnętrznych Unii. Komisja powinna określić odpowiednie ustalenia umowne wspierające zrównoważony charakter świadczenia usług.
- (26) Przy realizacji komponentu usługowego programu Copernicus Komisja może, w przypadkach należyte uzasadnionych specjalnym charakterem działania i szczególną wiedzą ekspercką, liczyć na wsparcie ze strony właściwych podmiotów, takich jak Europejska Agencja Środowiska, Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex), Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA), Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (SatCen), Europejskie Centrum Prognoz Średnioterminowych (ECMWF) i inne odpowiednie europejskie agencje, grupy lub konsorcja organów krajowych, lub innego właściwego organu potencjalnie kwalifikującego się do powierzenia mu zadań zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Przy wyborze podmiotu trzeba w należyty sposób uwzględnić opłacalność powierzenia mu danych zadań oraz wpływ takiego powierzenia zadań na strukturę zarządzania podmiotu i jego zasoby finansowe i ludzkie.
- (27) Wspólne Centrum Badawcze (WCB) Komisji aktywnie uczestniczyło w inicjatywie GMES i w realizacji początkowej fazy GMES na mocy rozporządzenia (UE) nr 911/2010. Komisja powinna móc nadal liczyć na naukowe i techniczne wsparcie WCB na rzecz realizacji programu Copernicus.
- (28) Udzielanie zamówień publicznych przez podmioty, którym powierzono realizację programu Copernicus, powinny być zgodne z przepisami niniejszymi lub równoważnymi standardami międzynarodowymi w zakresie dopuszczalnym przez przepisy dotyczące zamówień publicznych zawarte w rozporządzeniu finansowym. W odpowiednich umowach o przekazaniu zadań należy określić niezbędne szczegółowe dostosowania do tych przepisów, a także ustalenia dotyczące przedłużenia obowiązujących umów. Ich celem powinno być przede wszystkim optymalne wykorzystanie środków finansowych, kontrolowanie kosztów, ograniczenie ryzyka, poprawa skuteczności i zmniejszenie zależności od jednego dostawcy. Należy zapewnić otwarty dostęp i uczciwą konkurencję w całym łańcuchu dostaw oraz wyważone oferowanie możliwości uczestnictwa podmiotom przemysłowym na wszystkich szczeblach, w tym w szczególności nowym podmiotom oraz MŚP. Należy unikać ewentualnego nadużywania dominującej pozycji i długotrwałej zależności od jednego dostawcy. W miarę potrzeb należy korzystać z wielu źródeł dostaw, tak aby ograniczyć ryzyko związane z programem, uniknąć zależności od jednego dostawcy i zapewnić lepszą ogólną kontrolę programu Copernicus oraz jego kosztów i harmonogramu. Ponadto należy chronić i propagować rozwój europejskiego przemysłu we wszystkich dziedzinach związanych z obserwacją Ziemi zgodnie z umowami międzynarodowymi, których Unia jest stroną.
- (29) Należy w jak największym stopniu zmniejszać ryzyko niewłaściwego wykonania lub niewykonania zamówienia. W tym celu wykonawcy powinni wykazać trwały charakter wykonywania zobowiązań umownych pod względem podjętych zobowiązań i czasu trwania umowy. Instytucje zamawiające powinny zatem w stosownych przypadkach szczegółowo określić wymogi dotyczące niezawodności dostaw i świadczenia usług. Ponadto w przypadku zakupu towarów i usług wrażliwych instytucje zamawiające mogą uzależnić takie zakupy od spełnienia specjalnych wymogów, w szczególności mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa informacji. Unijne sektory przemysłu powinny mieć możliwość korzystania ze źródeł spoza Unii w odniesieniu do niektórych elementów i usług, jeżeli wykazane zostaną znaczne korzyści pod względem jakości i kosztów, jednakże przy uwzględnieniu strategicznego charakteru programu Copernicus oraz wymogów Unii w zakresie bezpieczeństwa i kontroli wywozu. Należy wykorzystywać inwestycje sektora publicznego oraz doświadczenia i kompetencje przemysłu, zapewniając jednocześnie przestrzeganie przepisów procedury konkurencyjnej.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (30) Aby lepiej ocenić całkowity koszt produktu, usługi lub robót, które są przedmiotem przetargu, w tym długoterminowych kosztów operacyjnych, należy w stosownych przypadkach w ramach procedury udzielania zamówienia uwzględnić całkowite koszty ponoszone przez cały okres użyteczności produktu, usługi lub robót, które są przedmiotem przetargu, z zastosowaniem podejścia oszczędnościowego, takiego jak rachunek kosztów cyklu życia, gdy przyznanie zamówienia w ramach przetargu opiera się na kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. W tym celu instytucja zamawiająca powinna się upewnić, czy metodologia mająca posłużyć do obliczenia kosztów ponoszonych przez cały okres użyteczności produktu, usługi lub robót została wyraźnie określona w dokumentach zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu i czy pozwala ona na weryfikację rzetelności informacji przekazanych przez oferentów.
- (31) Instytucja zamawiająca powinna mieć możliwość przywrócenia równych warunków konkurencji, jeżeli przed rozpoczęciem przetargu co najmniej jedno przedsiębiorstwo posiada uprzywilejowane informacje dotyczące działań związanych z tym przetargiem. Powinno również być możliwe udzielenie zamówienia w postaci zamówienia w transzach warunkowych, wprowadzenie — pod pewnymi warunkami — aneksu do umowy w ramach jej realizacji, a nawet nałożenie obowiązku minimalnego zakresu podwykonawstwa. Ponadto ze względu na niepewności technologiczne, które są jedną z cech programu Copernicus, ceny w ramach zamówień publicznych nie zawsze można ustalić w dokładny sposób i w związku z tym należałoby zawierać umowy w szczególnej formie, nieokreślające konkretnej i ostatecznej ceny i zawierające klauzule ochronne w stosunku do interesów finansowych Unii.
- (32) Z myślą o utrzymaniu maksymalnej kwoty programu Copernicus przez jak największe zmniejszenie ryzyka związanego z aspektami technicznymi i z harmonogramem oraz powiązanych kosztów, a także zapewnienie ciągłej niezawodności dostaw, program Copernicus powinien w maksymalnym stopniu korzystać z wcześniejszych finansowych i infrastrukturalnych inwestycji sektora publicznego, a także doświadczeń i kompetencji sektorowych nabytych w drodze takich inwestycji w ramach GMES. Powinno się to w szczególnym stopniu odnosić do powtarzających się komponentów: kosmicznego i segmentu naziemnego rozwiniętych przez ESA i jej państwa uczestniczące w kontekście opcjonalnego programu komponentu kosmicznego GMES przy finansowym udziale Unii. W tym ostatnim przypadku instytucja zamawiająca powinna należycie rozważyć skorzystanie z wynegocjowanej procedury bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu lub równoważnej procedury.
- (33) Aby osiągnąć cele programu Copernicus w sposób trwały, niezbędna jest koordynacja działań poszczególnych partnerów zaangażowanych w program Copernicus oraz opracowanie, stworzenie i wykorzystywanie zdolności w zakresie usług i obserwacji, które odpowiadać będą oczekiwaniom użytkowników. W tym kontekście w zapewnianiu koordynacji wkładu Unii, państw członkowskich oraz organizacji międzyrządowych na rzecz programu Copernicus, a także koordynacji z sektorem prywatnym, Komisję powinien wspomagać komitet (zwany dalej „Komitetem ds. Programu Copernicus”), w jak najlepszy sposób wykorzystując istniejące zdolności i identyfikując braki, jakim należy zaradzić na poziomie Unii. Powinien on także wspomagać Komisję w monitorowaniu spójnej realizacji programu Copernicus. Ponieważ należyte zarządzanie publiczne wymaga jednolitego zarządzania programem Copernicus, szybszego podejmowania decyzji i równego dostępu do informacji, przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania w zakresie wykonywania budżetu, powinni mieć możliwość uczestniczenia w charakterze obserwatorów w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus. Z tych samych powodów przedstawiciele państw trzecich i organizacji międzynarodowych, które zawarły umowę międzynarodową z Unią, powinni mieć możliwość uczestniczenia w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus przy zastrzeżeniu ograniczeń związanych z bezpieczeństwem i zgodnie z postanowieniami takiej umowy. Tacy przedstawiciele nie powinni być uprawnieni do udziału w procedurach Komitetu ds. Programu Copernicus dotyczących głosowania.
- (34) Ponadto należy oceniać pracę podmiotów, którym Komisja powierzyła zadania w zakresie realizacji, a ocena ta powinna opierać się na wskaźnikach skuteczności działania. Dzięki temu Parlament Europejski i Rada będą otrzymywać informacje o postępach w realizacji działań w ramach programu Copernicus i w realizacji programu Copernicus.
- (35) W rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 1159/2013 ⁽¹⁾ ustanowiono warunki rejestracji i licencjonowania dla użytkowników GMES i określono kryteria ograniczania dostępu do danych do celów GMES i informacji z usług GMES.
- (36) Dane i informacje uzyskane w ramach programu Copernicus należy udostępniać w pełni, bez ograniczeń i bezpłatnie, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i ograniczeń, tak by propagować wykorzystywanie takich danych i informacji oraz dzielenie się nimi, a także by umocnić europejskie rynki obserwacji Ziemi, w szczególności zaś sektor usług pochodnych, co z kolei przyczyni się do pobudzenia wzrostu gospodarczego i zwiększenia zatrudnienia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1159/2013 z dnia 12 lipca 2013 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) poprzez ustanowienie warunków rejestracji i licencjonowania dla użytkowników GMES i określenie kryteriów ograniczających dostęp do danych do celów GMES i informacji z usług GMES (Dz.U. L 309 z 19.11.2013, s. 1).

- (37) Komisja powinna współpracować z dostawcami danych na rzecz uzgodnienia warunków licencjonowania w przypadku danych pozyskanych od stron trzecich, aby ułatwić ich wykorzystywanie w ramach programu Copernicus, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i mającymi zastosowanie prawami stron trzecich.
- (38) Należy uwzględnić prawa dostępu do danych pochodzących z satelitów Sentinel programu Copernicus przyznane w ramach programu dotyczącego komponentu kosmicznego GMES, zatwierdzone przez Radę Programową ESA ds. Obserwacji Ziemi w dniu 24 września 2013 r.
- (39) Ponieważ program Copernicus jest cywilnym programem pod kontrolą cywilną, pierwszeństwo należy nadać nabywaniu danych i tworzeniu informacji, w tym obrazów o wysokiej rozdzielczości, które nie stanowią ryzyka ani zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii ani jej państw członkowskich. Jednak ze względu na to, że niektóre dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus mogą wymagać ochrony, to w celu zapewnienia bezpiecznego obiegu takich informacji — w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia — wszyscy uczestnicy programu Copernicus powinni zapewniać stopień ochrony informacji niejawnych UE równoważny stopniowi zapewnianemu przez przepisy dotyczące bezpieczeństwa określone w załączniku do decyzji Komisji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom ⁽¹⁾ oraz przepisy bezpieczeństwa Rady określone w załącznikach do decyzji Rady 2013/488/UE ⁽²⁾.
- (40) Ponieważ niektóre dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus, w tym obrazy o wysokiej rozdzielczości, mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii lub jej państw członkowskich, należy Radzie przekazać uprawnienia do przyjmowania, w należycie uzasadnionych przypadkach, środków służących postępowaniu z ryzykiem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich.
- (41) Wszystkie aktywa materialne i niematerialne, które zostały stworzone lub rozbudowane w ramach programu Copernicus, powinny być własnością Unii. Aby być w pełnej zgodności z wszelkimi podstawowymi prawami odnoszącymi się do własności, należy z obecnymi właścicielami dokonać niezbędnych ustaleń. Należy to rozumieć w ten sposób, że określone w niniejszym rozporządzeniu przepisy dotyczące własności aktywów niematerialnych nie obejmują praw niematerialnych, które nie mogą być przenoszone na mocy stosownych przepisów prawa krajowego. Takie prawo własności przysługujące Unii nie powinno naruszać możliwości udostępniania przez Unię powyższych aktywów stronom trzecim lub rozporządzania nimi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz jeżeli zostanie to uznane za stosowne na podstawie oceny poszczególnych przypadków. W szczególności Unia powinna mieć możliwość przenoszenia praw własności intelektualnej wynikających z prac wykonywanych w ramach programu Copernicus lub udzielania licencji w odniesieniu do takich praw, mając na względzie zwiększoną absorpcję usług programu Copernicus przez użytkowników usług pochodnych.
- (42) W całym cyklu wydatkowania interesy finansowe Unii powinny być chronione za pośrednictwem proporcjonalnych środków, które obejmują zapobieganie nieprawidłowościom, ich wykrywanie i badanie, odzyskiwanie środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, kary administracyjne i finansowe zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
- (43) Ponieważ program Copernicus jest złożony, Komisję powinni wspierać niezależni eksperci z szerokiego spektrum zainteresowanych stron, w tym w szczególności eksperci mianowani przez państwa członkowskie w sprawach bezpieczeństwa, przedstawiciele odpowiednich podmiotów krajowych odpowiedzialni za kwestie przestrzeni kosmicznej i użytkowników programu Copernicus, tak aby przekazywali jej niezbędną techniczną i naukową wiedzę fachową, a także przedstawiali interdyscyplinarne i międzysektorowe punkty widzenia, przy uwzględnieniu odpowiednich istniejących inicjatyw na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.
- (44) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia w zakresie rocznego programu prac, specyfikacji technicznych w odniesieniu do komponentu usługowego i kosmicznego, aspektów bezpieczeństwa oraz środków mających na celu wspieranie konwergencji państw członkowskich w zakresie korzystania z danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus oraz dostępu do technologii i rozwoju w dziedzinie obserwacji Ziemi, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (45) Program Copernicus jest ukierunkowany na użytkowników, dlatego wymaga stałego, efektywnego udziału użytkowników, zwłaszcza w zakresie określania i zatwierdzania wymogów dotyczących usług. Aby zwiększyć znaczenie użytkowników, o ich wkład należy aktywnie zabiegać dzięki regularnym konsultacjom z użytkownikami końcowymi z sektora publicznego i prywatnego. Do tego celu należy utworzyć grupę roboczą („forum użytkowników”), aby wspomagała Komitet ds. Programu Copernicus w identyfikacji wymogów użytkowników, weryfikacji zgodności usług oraz koordynacji z użytkownikami z sektora publicznego.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom z dnia 29 listopada 2001 r. zmieniająca jej regulamin wewnętrzny (Dz.U. L 317 z 3.12.2001, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (46) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do wymogów dotyczących danych niezbędnych w przypadku rozwoju usług operacyjnych, warunków i procedur dotyczących dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus oraz ich rejestracji i wykorzystywania, szczegółowych kryteriów technicznych niezbędnych do zapobiegania zakłóceniom dotyczącym danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus oraz kryteriów ograniczania nabywania lub rozpowszechniania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus ze względu na konflikt praw. Szczególnie ważne jest, aby Komisja w czasie prac przygotowawczych przeprowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (47) Działania finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia należy monitorować i oceniać, tak by możliwe było wprowadzanie korekt i nowych rozwiązań. W szczególności ocena powinna obejmować skutki polityki w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus dla zainteresowanych stron, użytkowników usług pochodnych, wpływ na przedsiębiorstwa, a także krajowe i prywatne inwestycje w infrastrukturę obserwacji Ziemi. Ocena powinna także dotyczyć ewentualnego przyszłego zaangażowania odpowiednich agencji europejskich, jak np. Agencji Europejskiego GNSS. Aby zmaksymalizować wyniki i wykorzystać wiedzę fachową zdobytą podczas realizacji programu Copernicus, należy przeanalizować możliwość wykorzystania w dalszym planowaniu nowych modeli organizacyjnych przy zapewnieniu długoterminowego zaangażowania gospodarczego.
- (48) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie programu Copernicus, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na fakt, że będzie on obejmować również zdolność ogólnoeuropejską i będzie zależeć od skoordynowanego na poziomie Unii świadczenia usług we wszystkich państwach członkowskich, natomiast ze względu na rozmiary działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (49) W niniejszym rozporządzeniu określa się pulę środków finansowych, stanowiącą — dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej — główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁽¹⁾.
- (50) Właściwe jest dostosowanie okresu finansowania na podstawie niniejszego rozporządzenia do okresu finansowania określonego w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 1311/2013. Niniejsze rozporządzenie powinno być zatem stosowane od dnia 1 stycznia 2014 r.
- (51) Należy także uchylić rozporządzenie (UE) nr 911/2010 w celu ustanowienia właściwych ram zarządzania i finansowania oraz w celu zapewnienia pełnego funkcjonowania programu Copernicus. Wszelkie środki przyjęte na podstawie rozporządzenia (UE) nr 911/2010 powinny pozostać w mocy w celu zapewnienia ich ciągłości,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE I FINANSOWE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program Copernicus — unijny program obserwacji i monitorowania Ziemi (zwany dalej „programem Copernicus”) oraz określa zasady jego realizacji.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Program Copernicus jest cywilnym, ukierunkowanym na użytkowników programem pod kontrolą cywilną, opierającym się na istniejących krajowych i europejskich zdolnościach, a także zapewniającym ciągłość z działaniami zrealizowanymi w ramach Globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa.

⁽¹⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

2. Program Copernicus składa się z następujących komponentów:
  - a) komponentu usługowego zapewniającego dostarczanie informacji w następujących obszarach: monitorowanie atmosfery, monitorowanie środowiska morskiego, monitorowanie obszarów lądowych, zmiana klimatu, zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo;
  - b) komponentu kosmicznego zapewniającego trwale obserwacje prowadzone z przestrzeni kosmicznej na potrzeby obszarów usług, o których mowa w lit. a);
  - c) komponentu *in situ* zapewniającego skoordynowany dostęp do obserwacji z instalacji powietrznych, morskich oraz naziemnych na potrzeby obszarów usług, o których mowa w lit. a).
3. Ustanawia się odpowiednie powiązania i interfejsy między komponentami, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „misje dedykowane” oznaczają misje obserwacji Ziemi z przestrzeni kosmicznej do wykorzystania w programie Copernicus i kierowane w ramach tego programu, zwłaszcza misje Sentinel;
- 2) „misje wspomagające” oznaczają misje obserwacji Ziemi z przestrzeni kosmicznej przekazujące programowi Copernicus dane, które uzupełniają dane przekazane przez misje dedykowane;
- 3) „dane z misji dedykowanych” oznaczają dane pochodzące z obserwacji Ziemi prowadzonych z przestrzeni kosmicznej, uzyskane przez misje dedykowane, do wykorzystania w programie Copernicus;
- 4) „dane z misji wspomagających” oznaczają dane pochodzące z obserwacji Ziemi prowadzonych z przestrzeni kosmicznej, uzyskane przez misje wspomagające, przy czym dane te objęte są licencją na wykorzystanie w programie Copernicus lub są do tego celu przekazywane;
- 5) „dane *in situ*” oznaczają dane obserwacyjne uzyskane przez naziemne, morskie lub powietrzne czujniki, a także dane referencyjne i pomocnicze, objęte licencją na wykorzystanie w programie Copernicus lub przekazywane do tego celu;
- 6) „dane i informacje pozyskane od stron trzecich” oznaczają dane i informacje stworzone poza zakresem programu Copernicus, a niezbędne do realizacji jego celów;
- 7) „dane z programu Copernicus” oznaczają dane z misji dedykowanych, dane z misji wspomagających i dane *in situ*;
- 8) „informacje z programu Copernicus” oznaczają informacje uzyskane za pośrednictwem usług programu Copernicus, o których mowa w art. 5 ust. 1, w następstwie przetwarzania lub modelowania danych z programu Copernicus;
- 9) „użytkownicy programu Copernicus” oznaczają:
  - a) podstawowych użytkowników programu Copernicus: instytucje i organy unijne, organy europejskie, krajowe, regionalne lub lokalne, którym powierzono definiowanie, realizację, egzekwowanie lub monitorowanie usługi lub polityki publicznej w obszarach, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a);
  - b) użytkowników zajmujących się badaniami: szkoły wyższe lub wszelkie inne organizacje badawcze i edukacyjne;
  - c) użytkowników komercyjnych i prywatnych;
  - d) organizacje charytatywne, pozarządowe i międzynarodowe.

Artykuł 4

Cele

1. Program Copernicus przyczynia się do osiągnięcia następujących celów ogólnych:
  - a) monitorowanie Ziemi w celu wspierania ochrony środowiska i działań w zakresie ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności;
  - b) maksymalizowanie korzyści społeczno-gospodarczych, a tym samym wspieranie realizacji strategii „Europa 2020” i jej celów związanych z inteligentnym, trwałym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, przez propagowanie wykorzystywania obserwacji Ziemi w zastosowaniach i usługach;
  - c) wspieranie rozwoju konkurencyjnego europejskiego sektora kosmicznego i usługowego oraz maksymalizowanie możliwości europejskich przedsiębiorstw w zakresie rozwoju i realizacji innowacyjnych systemów obserwacji Ziemi oraz rozwoju i świadczenia innowacyjnych usług w tym zakresie;

- d) zapewnienie autonomicznego dostępu do wiedzy środowiskowej i kluczowych technologii dla usług w zakresie obserwacji Ziemi i geoinformacji, a tym samym umożliwienie Europie niezależnego podejmowania decyzji i działań;
  - e) wspieranie europejskich polityk i wkład w te polityki oraz wspieranie globalnych inicjatyw, takich jak GEOSS.
2. Aby możliwe było osiągnięcie celów ogólnych określonych w ust. 1, programowi Copernicus wyznacza się następujące cele szczegółowe:
- a) przekazywanie użytkownikom programu Copernicus dokładnych i rzetelnych danych i informacji, dostarczanych w długiej perspektywie i w sposób trwały, umożliwiających świadczenie usług, o których mowa w art. 5 ust. 1, oraz zgodnych z wymogami podstawowych użytkowników programu Copernicus;
  - b) zapewnianie trwałego i niezawodnego dostępu do danych i informacji pochodzących z przestrzeni kosmicznej w oparciu o niezależną europejską zdolność w zakresie obserwacji Ziemi o stałych specyfikacjach technicznych oraz wykorzystywanie istniejących europejskich i krajowych aktywów i zdolności, uzupełniając je w stosownych przypadkach;
  - c) zapewnianie trwałego i niezawodnego dostępu do danych *in situ* w oparciu, w szczególności, o istniejące zdolności wykorzystywane na szczeblu europejskim i krajowym oraz o globalne systemy i sieci obserwacji.
3. Pomiaru realizacji celów określonych w ust. 1 i 2 dokonuje się przy wykorzystaniu następujących wskaźników wyników:
- a) dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus udostępnione zgodnie z wymogami dostarczania usług na gwarantowanym poziomie w odniesieniu do środowiska, ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności;
  - b) zwiększony popyt na dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus mierzony wzrostem liczby użytkowników, ilością udostępnionych danych i informacji o wartości dodanej, większą liczbą usług pochodnych oraz zwiększeniem dystrybucji w państwach członkowskich i Unii;
  - c) wykorzystywanie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus przez instytucje i organy unijne, organizacje międzynarodowe oraz organy europejskie, krajowe, regionalne lub lokalne, w tym poziom absorpcji i zadowolenia użytkowników, a także korzyści płynące dla społeczeństw europejskich;
  - d) penetracja rynku, w tym rozwój istniejących rynków i tworzenie nowych rynków, a także konkurencyjność europejskich operatorów usług pochodnych;
  - e) trwała dostępność danych z programu Copernicus wspierających usługi programu Copernicus.

Artykuł 5

Komponent usługowy programu Copernicus

1. Komponent usługowy programu Copernicus składa się z następujących usług:
- a) usługa monitorowania atmosfery zapewniająca informacje o jakości powietrza w skali europejskiej oraz składzie chemicznym atmosfery w skali globalnej. W szczególności dostarcza informacje dla systemów monitorowania jakości powietrza na poziomach od lokalnego do krajowego oraz przyczynia się do monitorowania zmiennych klimatycznych w aspekcie składu chemicznego atmosfery, w tym, o ile jest to wykonalne, interakcji z pokrywą leśną;
  - b) usługa monitorowania środowiska morskiego zapewniająca informacje o stanie i dynamice fizycznych ekosystemów oceanicznych i morskich w obszarach oceanów w skali globalnej i w obszarach mórz w regionalnej skali europejskiej, służąca zapewnieniu bezpieczeństwa morskiego, przyczynianiu się do monitorowania przepływu odpadów, morskich regionów środowiskowych, przybrzeżnych i polarnych oraz zasobów morskich, a także prognozowania meteorologicznego i monitorowania klimatu;
  - c) usługa monitorowania obszarów lądowych zapewniająca informacje dotyczące użytkowania gruntów i pokrycia terenu, kriosfery, zmiany klimatu i zmiennych biogeofizycznych, w tym ich dynamiki, wspierająca monitorowanie środowiskowe różnorodności biologicznej, gleb, wód śródlądowych i przybrzeżnych, lasów i roślinności oraz zasobów naturalnych — na poziomach od globalnego do lokalnego, jak również ogólną realizację polityki w zakresie środowiska, rolnictwa, rozwoju, energii, urbanistyki, infrastruktury i transportu;
  - d) usługa w zakresie zmiany klimatu zapewniająca informacje mające poszerzyć bazę wiedzy na potrzeby wspierania polityki w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia. W szczególności przyczynia się do dostarczenia kluczowych zmiennych dotyczących klimatu, analiz klimatu, prognoz i wskaźników w skali czasowej i przestrzennej mających znaczenie dla strategii w zakresie przystosowywania i łagodzenia w odniesieniu do różnych obszarów korzyści sektorowych i społecznych w Unii;

- e) usługa w zakresie zarządzania kryzysowego zapewniająca informacje konieczne do reagowania kryzysowego w związku z różnego rodzaju klęskami i katastrofami, w tym z zagrożeniami wynikającymi ze zjawisk meteorologicznych, zagrożeniami geofizycznymi, zamierzonymi i przypadkowymi katastrofami spowodowanymi przez człowieka i innymi katastrofami humanitarnymi, a także do działań w zakresie zapobiegania, zapewniania gotowości, reagowania i odbudowy;
- f) usługa w zakresie bezpieczeństwa zapewniająca informacje wspierające sprostanie wyzwaniom, przed jakimi stoi Europa w dziedzinie bezpieczeństwa ludności, wzmacniająca zdolności w zakresie zapobiegania kryzysom oraz zapewniania gotowości i reagowania na nie, zwłaszcza w dziedzinie nadzorowania granic i nadzoru morskiego, ale również wspierające działania zewnętrzne Unii, bez uszczerbku dla ustaleń dotyczących współpracy, które mogą zostać poczynione przez Komisję i różne organy wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zwłaszcza Centrum Satelitarne Unii Europejskiej.

2. Świadczenie usług, o których mowa w ust. 1, uwzględnia zasady pomocniczości i proporcjonalności, jest racjonalne pod względem kosztów i w stosownych przypadkach zdecentralizowane, integrując dostępne w państwach członkowskich dane i zdolności kosmiczne, *in situ* i referencyjne, co pozwoli unikać powielania. Unika się zdobywania nowych danych, które powielają istniejące źródła, chyba że korzystanie z istniejących lub nadających się do uaktualnienia zbiorów danych nie jest technicznie wykonalne, racjonalne pod względem kosztów ani możliwe w odpowiednim czasie.

W ramach usług realizowane są rygorystyczne systemy kontroli jakości i dostarczane są informacje o poziomach usług, w tym dotyczące dostępności, niezawodności, jakości i terminowości.

3. Aby zapewnić rozwój usług, o których mowa w ust. 1, i ich absorpcję przez sektor publiczny, podejmowane są następujące działania:

- a) działania rozwojowe mające na celu poprawę jakości i skuteczności usług, w tym ich rozwijanie i dostosowywanie, unikanie lub minimalizowanie ryzyka operacyjnego, a także wykorzystywanie synergii z powiązаныmi działaniami, np. w ramach programu „Horyzont 2020”;
- b) działania wspierające, na które składają się środki propagujące wykorzystywanie i absorpcję danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus przez:
  - (i) organy publiczne, którym powierzono definiowanie, realizację, egzekwowanie lub monitorowanie usługi lub polityki publicznej w dziedzinach, o których mowa w ust. 1. Obejmuje to budowę zdolności i rozwój standardowych procedur i narzędzi służących włączeniu danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus do procesów działań użytkowników;
  - (ii) innych użytkowników oraz w zastosowaniach pochodnych. Obejmuje to działania informacyjne, szkoleniowe i upowszechniające.

Artykuł 6

Komponent kosmiczny programu Copernicus

1. Komponent kosmiczny programu Copernicus zapewnia obserwacje prowadzone z przestrzeni kosmicznej głównie na rzecz usług, o których mowa w art. 5 ust. 1.
2. Komponent kosmiczny programu Copernicus składa się z misji dedykowanych i z danych z misji wspomagających i obejmuje następujące działania:
  - a) prowadzenie obserwacji z przestrzeni kosmicznej, w tym:
    - (i) utworzenie, prowadzenie i obsługę misji dedykowanych, w tym zarządzanie satelitami, monitorowanie i kontrolę satelitów, odbiór, przetwarzanie, archiwizację i rozpowszechnianie danych, stałą kalibrację oraz walidację;
    - (ii) dostarczanie danych *in situ* do kalibracji i walidacji obserwacji prowadzonych w ramach misji dedykowanych;
    - (iii) dostarczanie, archiwizację i rozpowszechnianie danych z misji wspomagających, uzupełniających dane z misji dedykowanych;
  - b) działania w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby użytkowników, w tym:
    - (i) identyfikację braków w obserwacji i specyfikację nowych misji dedykowanych w oparciu o wymogi użytkowników;
    - (ii) zmiany mające na celu modernizację i uzupełnianie misji dedykowanych, w tym projektowanie i zamawianie nowych elementów powiązanej infrastruktury kosmicznej;
  - c) ochronę satelitów przed ryzykiem kolizji przy uwzględnieniu unijnych ram wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych;
  - d) bezpieczną likwidację satelitów na koniec ich cyklu życia.

Artykuł 7

Komponent *in situ* programu Copernicus

1. Komponent *in situ* programu Copernicus zapewnia dostęp do danych *in situ* głównie na rzecz usług programu Copernicus, o których mowa w art. 5 ust. 1.

Obejmuje on następujące działania:

- a) zapewnianie danych *in situ* na potrzeby usług operacyjnych, w tym danych *in situ* pozyskanych od stron trzecich na szczeblu międzynarodowym, w oparciu o istniejące zdolności;
- b) koordynację i harmonizację gromadzenia i dostarczania danych *in situ*;
- c) udzielanie Komisji pomocy technicznej w zakresie wymogów dotyczących usług w odniesieniu do danych z obserwacji *in situ*;
- d) współpracę z operatorami *in situ* w celu propagowania spójności działań rozwojowych związanych z infrastrukturą i sieciami obserwacji *in situ*;
- e) identyfikację braków w obserwacjach *in situ*, których nie można zlikwidować za pomocą istniejącej infrastruktury i sieci, w tym na szczeblu globalnym, oraz zarządzenie tym brakom przy poszanowaniu zasady pomocniczości.

2. Dane *in situ* są wykorzystywane w programie Copernicus zgodnie z mającymi zastosowanie prawami stron trzecich, w tym prawami państw członkowskich, i z mającymi zastosowanie ograniczeniami co do wykorzystywania lub redystrybucji.

3. Zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego Komisja może powierzyć, w pełni lub częściowo, działania związane z komponentem *in situ* operatorom usług, o których mowa w art. 11 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, lub — w przypadku gdy wymagana jest ogólna koordynacja — Europejskiej Agencji Środowiska.

Artykuł 8

Pula środków finansowych

1. Pula środków finansowych na realizację działań, o których mowa w art. 5, 6 i 7, wynosi 4 291,48 mln EUR w cenach bieżących w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest dzielona na następujące kategorie wydatków w cenach bieżących:

- a) na działania, o których mowa w art. 5 i 7, 897,415 mln EUR;
- b) na działania, o których mowa w art. 6, 3 394,065 mln EUR, w tym maksymalna kwota 26,5 mln EUR na działania, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. c).

3. Komisja może przenieść środki finansowe z jednej kategorii wydatków, określonej w ust. 2 lit. a) i b), do drugiej, przy czym przenoszone środki nie mogą przekroczyć 10 % kwoty, o której mowa w ust. 1. W przypadku gdy przenieszone środki przekraczają łącznie 10 % kwoty, o której mowa w ust. 1, Komisja konsultuje się z Komitetem ds. Programu Copernicus zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 3.

4. Odsetki od płatności zaliczkowych dokonanych na rzecz podmiotów, które są odpowiedzialne za wykonywanie budżetu w sposób pośredni, przeznaczone są na działania będące przedmiotem umowy o delegowaniu zadań lub umowy zawartej między Komisją a zainteresowanym podmiotem. Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami podmioty, które są odpowiedzialne za wykonywanie budżetu w sposób pośredni, otwierają rachunki umożliwiające identyfikację środków finansowych i odpowiadających im odsetek.

5. Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań rozciągających się w czasie przekraczającym jeden rok budżetowy można rozbić na roczne raty rozłożone na kilka lat.

6. Przydział środków finansowych na rzecz programu Copernicus może również pokrywać wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, z zakresu monitorowania, kontroli, audytu i oceny, które są bezpośrednio wymagane w odniesieniu do zarządzania programem Copernicus oraz do osiągania jego celów, w tym związane z badaniami, spotkaniami, działaniami informacyjnymi i komunikacyjnymi, a także wydatki związane z sieciami IT w zakresie przetwarzania informacji i wymiany danych.

7. Komisja może powierzyć realizację programu Copernicus podmiotom, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego. W przypadku gdy budżet programu Copernicus jest wykonywany w trybie zarządzania pośredniego na podstawie art. 10 ust. 3 lub art. 11 ust. 1, wówczas przepisy dotyczące zamówień w odniesieniu do podmiotów, którym powierzono zadania w zakresie wykonywania budżetu, mają zastosowanie w stopniu dopuszczalnym na podstawie art. 60 rozporządzenia finansowego. W odpowiednich umowach o delegowaniu zadań określa się niezbędne szczegółowe dostosowania do tych przepisów, a także ustalenia dotyczące przedłużenia obowiązujących umów.

ROZDZIAŁ II

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM COPERNICUS

Artykuł 9

Rola Komisji

1. Na Komisji spoczywa ogólna odpowiedzialność za program Copernicus i za koordynację jego poszczególnych komponentów. Komisja zarządza środkami finansowymi przydzielonymi w ramach niniejszego rozporządzenia i nadzoruje realizację programu Copernicus, w tym określanie priorytetów, udział użytkowników, koszty, harmonogram, wyniki i zamówienia.
2. Komisja zarządza — w imieniu Unii i w ramach swoich kompetencji — stosunkami z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zapewniając koordynację programu Copernicus z działaniami na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym.
3. Komisja ułatwia dokonywanie skoordynowanych wkładów przez państwa członkowskie mających na celu operacyjne świadczenie usług i dostępność niezbędnych danych obserwacyjnych w perspektywie długoterminowej.
4. Komisja wspiera odpowiedni rozwój usług programu Copernicus i zapewnia komplementarność, spójność i powiązania programu Copernicus z innymi właściwymi unijnymi politykami, instrumentami, programami i działaniami, tak aby te polityki, instrumenty i działania korzystały z usług programu Copernicus.
5. Podejmując decyzje o zmianie produktów związanych z usługami w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus objętymi niniejszym rozporządzeniem, Komisja propaguje stabilne otoczenie sprzyjające długoterminowym inwestycjom i prowadzi konsultacje z zainteresowanymi stronami.
6. Komisja zapewnia, aby wszelkie podmioty, którym powierzono zadania w zakresie realizacji, świadczyły swoje usługi wszystkim państwom członkowskim.
7. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 31 w odniesieniu do ustalenia wymogów w zakresie danych dotyczących rozwoju komponentu usługowego programu Copernicus, o którym mowa w art. 5 ust. 1.
8. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4, w odniesieniu do:
  - a) specyfikacji technicznych dotyczących komponentu usługowego programu Copernicus, o którym mowa w art. 5 ust. 1, w odniesieniu do jego realizacji;
  - b) specyfikacji technicznych dotyczących komponentu kosmicznego programu Copernicus, o którym mowa w art. 6, w odniesieniu do jego realizacji i zmian na podstawie wymogów użytkowników.
9. Komisja przekazuje w odpowiednim terminie państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu wszystkie odpowiednie informacje istotne dla programu Copernicus, w szczególności w odniesieniu do zarządzania ryzykiem, ogólnych kosztów, rocznych kosztów operacyjnych poszczególnych elementów infrastruktury programu Copernicus, harmonogramu, wyników, zamówień i oceny zarządzania prawami własności intelektualnej.

Artykuł 10

Rola Europejskiej Agencji Kosmicznej

1. Komisja zawiera z ESA umowę o delegowaniu zadań, powierzając jej następujące zadania:
  - a) zapewnienie technicznej koordynacji komponentu kosmicznego programu Copernicus;
  - b) określenie ogólnej struktury systemu dla komponentu kosmicznego programu Copernicus i jego rozwoju na podstawie wymogów użytkowników przy koordynacji przez Komisję;
  - c) zarządzanie przydzielonymi środkami finansowymi;
  - d) zapewnienie procedur monitorowania i kontroli;
  - e) opracowanie nowych misji dedykowanych;
  - f) zamawianie ponownych misji dedykowanych;
  - g) kierowanie misjami dedykowanymi z wyjątkiem misji kierowanych przez EUMETSAT zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu;
  - h) koordynowanie systemu dostępu do danych z misji wspomagających dla usług programu Copernicus;
  - i) zdobywanie praw dostępu i negocjowanie warunków wykorzystywania komercyjnych danych satelitarnych wymaganych przez usługi programu Copernicus, o których mowa w art. 5 ust. 1.

2. Komisja zawiera z EUMETSAT umowę o delegowaniu zadań, powierzając jej zadanie kierowania misjami dedykowanymi i zapewniania dostępu do danych z misji wspomagających, zgodnie z jej mandatem i wiedzą fachową.
3. Umowy o delegowaniu zadań zawierane są z ESA i EUMETSAT na podstawie decyzji o delegowaniu zadań przyjętej przez Komisję zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
4. Zgodnie z art. 60 rozporządzenia finansowego ESA i EUMETSAT działają, w stosownych przypadkach, jako instytucje zamawiające mające zdolność do podejmowania decyzji dotyczących realizacji i koordynacji delegowanych im zadań związanych z zamówieniami.
5. Umowy o delegowaniu zadań określają — w niezbędnym zakresie, jeżeli chodzi o delegowane wykonywanie zadań i budżetu — ogólne warunki zarządzania środkami finansowymi powierzonymi ESA i EUMETSAT i uwzględniają, w stosownych przypadkach, długoterminowy scenariusz ESA. W szczególności określają one działania, jakie należy podjąć w zakresie rozwoju i działania komponentu kosmicznego programu Copernicus i w zakresie związanych z nim zamówień, powiązanych z tym finansowania, procedur w zakresie zarządzania oraz środków monitorowania i kontroli, środków stosowanych w przypadku niewłaściwego wykonywania umów w zakresie kosztów, harmonogramu, wyników i zamówień, a także przepisów dotyczących własności wszystkich aktywów materialnych i niematerialnych.
6. Środki w zakresie monitorowania i kontroli przewidują w szczególności okresowy system przewidywania kosztów, systematyczne informowanie Komisji o kosztach i harmonogramie oraz — w przypadku różnicy między planowanymi budżetami, wynikami i harmonogramem — działania naprawcze zapewniające realizację działań w granicach przydzielonych budżetów.
7. W odniesieniu do decyzji o delegowaniu zadań, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, przeprowadza się konsultacje z Komitetem ds. Programu Copernicus zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 3. Komitet ds. Programu Copernicus jest z wyprzedzeniem informowany o umowach o delegowaniu zadań, które mają zostać zawarte przez Unię, reprezentowaną przez Komisję, z ESA i EUMETSAT.
8. Komisja informuje Komitet ds. Programu Copernicus o wynikach ocen ofert przetargowych i o umowach z podmiotami sektora prywatnego, które mają być zawierane przez ESA i EUMETSAT, w tym przekazuje informacje na temat podwykonawstwa.

Artykuł 11

Operatorzy usług

1. W przypadkach należycie uzasadnionych specjalnym charakterem działania i istniejącą konkretną wiedzą fachową, mandatem, działaniem i zdolnością w zakresie zarządzania Komisja może w drodze umów o delegowaniu zadań lub ustaleń umownych powierzyć zadania związane z realizacją komponentu usługowego między innymi następującym podmiotom:
  - a) Europejskiej Agencji Środowiska (EEA);
  - b) Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex);
  - c) Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA);
  - d) Centrum Satelitarnemu Unii Europejskiej (SatCen);
  - e) Europejskiemu Centrum Prognoz Średnioterminowych (ECMWF);
  - f) innym odpowiednim europejskim agencjom, grupom lub konsorcjom organów krajowych.

Umowy o delegowaniu zadań zawierane są z operatorami usług na podstawie decyzji o delegowaniu zadań przyjętej przez Komisję zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.

2. Przy wyborze podmiotów, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się należycie opłacalność powierzenia tych zadań oraz wpływ na strukturę zarządzania podmiotu i jego zasoby finansowe i ludzkie.
3. W odniesieniu do decyzji o delegowaniu zadań, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przeprowadza się konsultacje z Komitetem ds. Programu Copernicus, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 3. Komitet ds. Programu Copernicus jest informowany z wyprzedzeniem o umowach o delegowaniu zadań, które mają zostać zawarte przez Unię, reprezentowaną przez Komisję, i operatorów usług.

Artykuł 12

Program prac Komisji

1. Komisja przyjmuje w drodze aktu wykonawczego roczny program prac dla programu Copernicus na podstawie art. 84 rozporządzenia finansowego.
2. Roczny program prac zawiera plan realizacji wyszczególniający działania dotyczące komponentów programu Copernicus, o których mowa w art. 5, 6 i 7, i określa perspektywy przy uwzględnieniu potrzeb użytkowników i rozwoju technologicznego.
3. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 13

Współpraca z państwami członkowskimi

1. Komisja współpracuje z państwami członkowskimi w celu usprawnienia wymiany danych i informacji między nimi oraz wspiera rozwój dystrybucji danych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Komisja dąży do zapewnienia dostępności wymaganych danych i informacji na potrzeby programu Copernicus. Istotny wkład do programu Copernicus stanowią misje wspomagające prowadzone przez państwa członkowskie, ich infrastruktura usługowa i *in situ*.
2. Komisja może w drodze aktów wykonawczych przyjmować środki służące propagowaniu wykorzystywania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus przez państwa członkowskie oraz wspieraniu ich dostępu do technologii i rozwoju w zakresie obserwacji Ziemi. Środki te nie mogą skutkować zakłóceniem wolnej konkurencji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4.

ROZDZIAŁ III

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

SEKCJA I

Ogólne przepisy mające zastosowanie do zamówień publicznych

Artykuł 14

Zasady ogólne

Bez uszczerbku dla art. 8 ust. 7 i środków koniecznych do ochrony podstawowych interesów związanych z bezpieczeństwem Unii lub z bezpieczeństwem publicznym lub do celów przestrzegania wymogów Unii w zakresie kontroli wywozu, do programu Copernicus zastosowanie mają przepisy rozporządzenia finansowego, a w szczególności zasady otwartego dostępu i uczciwej konkurencji na wszystkich etapach przemysłowego łańcucha dostaw, składania ofert na podstawie przejrzystych i terminowo zapewnianych informacji, przekazywania jasnych informacji na temat mających zastosowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych, kryteriów kwalifikacji i udzielenia zamówienia oraz wszelkich innych istotnych informacji umożliwiających zapewnienie równych szans wszystkim potencjalnym oferentom.

Artykuł 15

Cele szczegółowe

W trakcie postępowania o udzielenie zamówienia instytucje zamawiające dążą w ramach zaproszeń do składania ofert do osiągnięcia następujących celów:

- a) propagowanie w całej Unii jak najszerszego i jak najbardziej otwartego uczestnictwa wszystkich wykonawców, w szczególności nowych podmiotów i MSP, m.in. przez zachęcanie oferentów do korzystania z podwykonawstwa;
- b) unikanie ewentualnego nadużywania pozycji dominującej i zależności od jednego dostawcy;
- c) wykorzystywanie wcześniejszych inwestycji sektora publicznego i związanych z nimi doświadczeń oraz doświadczeń i kompetencji sektorowych, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania przepisów procedury konkurencyjnej;
- d) dążenie, w stosownych przypadkach, do korzystania z licznych źródeł dostaw, by zapewnić lepszą ogólną kontrolę nad programem Copernicus, jego kosztami i harmonogramem;
- e) uwzględnianie, w stosownych przypadkach, całkowitych kosztów w okresie użytkowania produktu, usługi lub robót budowlanych, które są przedmiotem zamówienia.

SEKCJA II

Szczegółowe przepisy mające zastosowanie do zamówień publicznych

Artykuł 16

Ustanawianie warunków uczciwej konkurencji

Institucja zamawiająca podejmuje odpowiednie środki mające na celu zapewnienie warunków uczciwej konkurencji, jeżeli wcześniejszy udział wykonawcy w działaniach związanych z przedmiotem zaproszenia do składania ofert:

- a) może przynosić temu wykonawcy znaczne korzyści związane z dostępem do poufnych informacji i tym samym wzbudzać obawy co do przestrzegania zasad równego traktowania; lub
- b) wpływa na normalne warunki konkurencji lub na bezstronność i obiektywizm przy udzielaniu zamówienia lub realizacji umowy w sprawie zamówienia.

Te środki nie mogą zakłócać konkurencji ani stanowić zagrożenia dla równego traktowania lub poufności zgromadzonych danych dotyczących przedsiębiorstw, ich stosunków handlowych oraz struktury kosztów. W tym kontekście środki te uwzględniają charakter i szczegółowe dane dotyczące planowanego zamówienia.

Artykuł 17

Bezpieczeństwo informacji

W przypadku gdy zamówienia obejmują informacje niejawne, wymagają ich lub takie informacje zawierają, instytucja zamawiająca określa w dokumentach zamówienia środki i wymogi niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa takich informacji na wymaganym poziomie.

Artykuł 18

Niezawodność dostaw

Institucja zamawiająca określa szczegółowo w dokumentach zamówienia wymogi związane z niezawodnością dostaw i świadczenia usług do celów realizacji zamówienia.

Artykuł 19

Zamówienia w transzach warunkowych

1. Institucja zamawiająca może udzielić zamówienia w formie zamówienia w transzach warunkowych.
2. Zamówienie w transzach warunkowych obejmuje transzę stałą, z którą wiąże się zobowiązanie budżetowe i wynikające z niego wiążące zobowiązanie do wykonania robót budowlanych, realizacji dostaw lub świadczenia usług przewidzianych w umowie w ramach tej transzy, oraz jedną lub więcej transz, które są warunkowe zarówno w zakresie budżetu, jak i wykonania. Dokumenty zamówienia zawierają odniesienie do odpowiednich cech zamówień w transzach warunkowych. W dokumentach tych określa się w szczególności przedmiot zamówienia, cenę lub warunki jej określania oraz warunki realizacji robót budowlanych, dostaw i świadczenia usług w ramach każdej transzy.
3. Obowiązki w ramach transzy stałej muszą być częścią spójnej całości; wymóg ten dotyczy również obowiązków w ramach każdej transzy warunkowej, z uwzględnieniem obowiązków w ramach wszystkich poprzednich transz.
4. Realizacja każdej transzy warunkowej podlega decyzji instytucji zamawiającej, o której poinformowano wykonawcę na warunkach określonych w umowie w sprawie zamówienia. Jeżeli transza warunkowa jest potwierdzana z opóźnieniem lub jeżeli nie jest potwierdzana, wykonawcy przysługuje, o ile jest to przewidziane w umowie w sprawie zamówienia oraz na warunkach w niej określonych, dodatek za zwłokę lub dodatek z tytułu odwołania.
5. Jeżeli w ramach danej transzy instytucja zamawiająca stwierdzi, że nie zostały wykonane roboty budowlane, dostawy ani usługi przewidziane w danej transzy, może ona domagać się odszkodowania i rozwiązać umowę, o ile jest to przewidziane w umowie i na warunkach w niej określonych.

Artykuł 20

Umowy koszt plus

1. Institucja zamawiająca może zdecydować się na wariant umowy w sprawie zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus, w granicach ceny maksymalnej i na warunkach przewidzianych w ust. 2.

Cena należna w przypadku takich umów obejmuje zwrot wszystkich kosztów bezpośrednich poniesionych przez wykonawcę z tytułu realizacji umowy, takich jak wydatki na siłę roboczą, materiały, towary konsumpcyjne oraz eksploatację urządzeń i elementów infrastruktury niezbędnych do realizacji zamówienia. Koszty te powiększa się o kwotę stałą obejmującą koszty pośrednie i zysk lub o kwotę obejmującą koszty pośrednie i premię motywacyjną, w zależności od osiągnięcia celów dotyczących wyników i harmonogramu dostarczania.

2. Instytucja zamawiająca może zdecydować się na wariant umowy w sprawie zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus, gdy obiektywnie nie jest możliwe dokładne określenie ceny stałej oraz jeżeli można racjonalnie wykazać, że taka cena stała byłaby rażąco wysoka z uwagi na element niepewności nieodłącznie związany z realizacją zamówienia, ponieważ:

- a) zamówienie obejmuje elementy bardzo złożone lub wymagające zastosowania nowych technologii i tym samym wiąże się z dużą liczbą ryzyk natury technicznej; lub
- b) działania będące przedmiotem zamówienia trzeba, ze względów operacyjnych, rozpocząć bezzwłocznie, mimo że nie jest jeszcze w pełni możliwe ustalenie ostatecznej ceny stałej z uwagi na występowanie znacznych ryzyk lub na fakt, że realizacja zamówienia zależy częściowo od realizacji innych zamówień.

3. Cena maksymalna zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus jest maksymalną należną ceną. Może zostać przekroczona tylko w należycie uzasadnionych wyjątkowych okolicznościach oraz po uzyskaniu zgody instytucji zamawiającej.

4. W dokumentach zamówienia w ramach postępowania o udzielenie zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus określa się:

- a) rodzaj zamówienia, mianowicie, czy jest to zamówienie wynagradzane w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus w granicach ceny maksymalnej;
- b) w przypadku zamówienia wynagradzanego częściowo na podstawie umowy koszt plus — elementy zamówienia, których dotyczy zwrot kosztów;
- c) całkowitą cenę maksymalną;
- d) kryteria udzielenia zamówienia, które muszą umożliwiać ocenę prawdopodobieństwa szacowanego łącznego budżetu, kosztów podlegających zwrotowi, mechanizmów określania tych kosztów oraz zysków wyszczególnionych w ocenianej ofercie;
- e) sposób powiększenia kwoty kosztów bezpośrednich, o którym mowa w ust. 1;
- f) przepisy i procedury dotyczące kwalifikowalności kosztów przewidywanych przez oferenta w odniesieniu do realizacji zamówienia, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 5;
- g) reguły rachunkowości, których oferenci muszą przestrzegać;
- h) w przypadku zamówienia wynagradzanego częściowo na podstawie umowy koszt plus, które ma zostać zamienione na zamówienie obejmujące ostateczną cenę stałą, parametry dotyczące takiej zamiany.

5. Koszty deklarowane przez wykonawcę podczas realizacji umowy w sprawie zamówienia w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus są kwalifikowalne, wyłącznie jeżeli:

- a) zostały faktycznie poniesione w okresie objętym umową, z wyjątkiem kosztów dotyczących wyposażenia, elementów infrastruktury oraz niematerialnych aktywów trwałych, które są niezbędne do realizacji zamówienia i które można uznać za kwalifikowalne w odniesieniu do całej wartości ich zakupu;
- b) są wyszczególnione w szacowanym łącznym budżecie, który może być korygowany w drodze zmian do pierwotnej umowy w sprawie zamówienia;
- c) są konieczne do realizacji zamówienia;
- d) wynikają z realizacji umowy w sprawie zamówienia i można je do niej przypisać;
- e) są identyfikowalne, możliwe do sprawdzenia, ujęte w księgach rachunkowych wykonawcy i określone zgodnie ze standardami rachunkowości, o których mowa w specyfikacji i w umowie w sprawie zamówienia;
- f) są zgodne z wymogami mających zastosowanie przepisów prawa podatkowego i socjalnego;
- g) nie odbiegają od warunków umowy;
- h) są racjonalne, uzasadnione i zgodne z wymogami należytego zarządzania finansami, zwłaszcza pod względem oszczędności i efektywności.

Wykonawca jest odpowiedzialny za księgowanie swoich kosztów oraz za należyte prowadzenie ksiąg rachunkowych lub wszelkich innych dokumentów niezbędnych do wykazania, że koszty, o których zwrot się ubiega, faktycznie zostały poniesione i są zgodne z zasadami określonymi w niniejszym artykule. Koszty, których wykonawca nie jest w stanie uzasadnić, uznaje się za niekwalifikowalne i odmawia się ich zwrotu.

6. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zamówień wynagradzanych na podstawie umowy koszt plus instytucja zamawiająca odpowiada za wykonanie następujących zadań:
- określenie jak najbardziej prawdopodobnej ceny maksymalnej, zapewniając jednocześnie niezbędną elastyczność umożliwiającą uwzględnienie trudności technicznych;
  - dokonanie zamiany zamówienia wynagradzanego częściowo na podstawie umowy koszt plus na zamówienie w całości oparte na ostatecznej cenie stałej, gdy możliwe będzie ustalenie takiej ostatecznej ceny stałej. W tym celu określa parametry zamiany zamówienia wynagradzanego na podstawie umowy koszt plus na zamówienie oparte na ostatecznej cenie stałej;
  - realizacja środków w zakresie monitorowania i kontroli obejmujących w szczególności system prognozowania szacowanych kosztów;
  - określenie odpowiednich zasad, narzędzi i procedur do celów wykonywania zamówień, w szczególności do celów identyfikacji i kontroli kwalifikowalności kosztów zadeklarowanych przez wykonawcę lub jego podwykonawców podczas realizacji zamówienia oraz do celów wprowadzenia zmian do umowy;
  - sprawdzenie, czy wykonawca i jego podwykonawcy przestrzegają standardów rachunkowości określonych w umowie oraz obowiązku dostarczenia dokumentów księgowych, które powinny przedstawiać prawdziwy i rzetelny obraz ksiąg rachunkowych;
  - podczas realizacji zamówienia stałe zapewnianie skuteczności zasad, narzędzi i procedur, o których mowa w lit. d).

Artykuł 21

Zmiany

Instytucja zamawiająca i wykonawcy mogą zmodyfikować umowę w drodze zmiany, pod warunkiem że zmiana ta spełnia wszystkie poniższe warunki:

- nie zmienia przedmiotu zamówienia;
- nie narusza równowagi ekonomicznej umowy;
- nie wprowadza warunków, które gdyby zostały pierwotnie ujęte w dokumentach zamówienia, umożliwiłyby dopuszczenie oferentów innych niż oferenci pierwotnie dopuszczeni lub wybór oferty innej niż oferta pierwotnie wybrana.

Artykuł 22

Podwykonawstwo

- Instytucja zamawiająca wymaga od oferenta zlecenia realizacji części zamówienia w ramach podwykonawstwa w drodze procedury konkurencyjnej, na stosownych poziomach podwykonawstwa, przedsiębiorstwom innym niż przedsiębiorstwom należącym do grupy oferenta, w szczególności nowym podmiotom i MŚP.
- Instytucja zamawiająca wyraźnie określa wymaganą część zamówienia, która ma zostać zlecona podwykonawcom, w formie przedziału określającego minimalną i maksymalną wartość procentową. Zapewnia ona proporcjonalność takich wartości procentowych w stosunku do celu i wartości zamówienia, biorąc pod uwagę charakter danego sektora działalności, a w szczególności zaobserwowane warunki konkurencji i potencjał przemysłowy.
- Jeżeli oferent wskaże w swojej ofercie, że nie zamierza zlecić realizacji żadnej części zamówienia w ramach podwykonawstwa lub ma zamiar zlecić realizację części mniejszej niż minimalna wartość w przedziale, o którym mowa w ust. 2, przedstawia również instytucji zamawiającej stosowne uzasadnienie. Instytucja zamawiająca przekazuje te informacje Komisji.
- Instytucja zamawiająca może odrzucić podwykonawców wybranych przez kandydata na etapie postępowania o udzielenie głównego zamówienia lub przez oferenta wybranego do realizacji zamówienia. Instytucja zamawiająca uzasadnia na piśmie decyzję o odrzuceniu, którą można podjąć wyłącznie w oparciu o kryteria stosowane do kwalifikacji oferentów w ramach głównego zamówienia.

ROZDZIAŁ IV

POLITYKA W ZAKRESIE DANYCH I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 23

Polityka w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus

1. Polityka w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus w odniesieniu do działań finansowanych w ramach programu Copernicus wspiera cele, o których mowa w art. 4, i następujące cele:
  - a) propagowanie wykorzystywania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus i dzielenia się nimi;
  - b) wzmocnienie europejskich rynków obserwacji Ziemi, zwłaszcza sektora usług pochodnych, w celu sprzyjania wzrostowi gospodarczemu i tworzeniu miejsc pracy;
  - c) przyczynianie się do trwałości i ciągłości dostarczania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus;
  - d) udzielanie wsparcia europejskim środowiskom zajmującym się badaniami naukowymi, innowacjami i technologią.
2. Dane z misji dedykowanych i informacje z programu Copernicus są udostępniane za pomocą platform upowszechniających programu Copernicus, na wcześniej określonych warunkach technicznych, w sposób pełny, nieograniczony i bezpłatny z zastrzeżeniem następujących ograniczeń:
  - a) warunków udzielania licencji dotyczących danych i informacji pozyskanych od stron trzecich;
  - b) formatów, cech charakterystycznych i środków rozpowszechniania;
  - c) interesów związanych z bezpieczeństwem i stosunków zewnętrznych Unii lub jej państw członkowskich;
  - d) ryzyka zakłócenia, ze względów bezpieczeństwa lub ze względów technicznych, systemu opracowywania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus;
  - e) zapewnienia użytkownikom europejskim niezawodnego dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus.

Artykuł 24

Warunki i ograniczenia odnoszące się do dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus i ich wykorzystywania

1. W poszanowaniu polityki stron trzecich dotyczącej danych i informacji i bez uszczerbku dla przepisów i procedur mających zastosowanie do infrastruktury kosmicznej i *in situ* znajdującej się pod kontrolą krajową lub pod kontrolą organizacji międzynarodowych, Komisja może przyjmować akty delegowane zgodnie z art. 31 w odniesieniu do:
  - a) warunków i procedur dotyczących dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus, ich rejestracji i wykorzystywania, w tym środków rozpowszechniania;
  - b) konkretnych kryteriów technicznych niezbędnych w celu zapobiegania zakłóceniom dotyczącym danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus, w tym w odniesieniu do pierwszeństwa dostępu;
  - c) kryteriów i procedur dotyczących ograniczenia nabywania lub rozpowszechniania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus ze względu na konflikt praw.
2. W poszanowaniu polityki stron trzecich dotyczącej danych i informacji i bez uszczerbku dla przepisów i procedur mających zastosowanie do infrastruktury kosmicznej i *in situ* znajdującej się pod kontrolą krajową lub pod kontrolą organizacji międzynarodowych, Komisja może przyjmować środki zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4, w odniesieniu do:
  - a) specyfikacji technicznych dotyczących transmisji i wykorzystywania danych z misji dedykowanych przekazywanych do stacji odbiorczych lub za pośrednictwem szerokopasmowych połączeń o dużej szybkości do stacji niebędących częścią programu Copernicus;
  - b) specyfikacji technicznych dotyczących archiwizacji danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus.
3. Komisja ustanawia odpowiednie warunki i procedury dotyczące udzielania licencji w odniesieniu do danych z misji dedykowanych i informacji z programu Copernicus, a także transmisji danych satelitarnych do stacji odbiorczych lub za pośrednictwem szerokopasmowych połączeń o dużej szybkości do stacji niebędących częścią programu Copernicus, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i mającymi zastosowanie prawami stron trzecich.

Artykuł 25

Ochrona interesów związanych z bezpieczeństwem

1. Komisja ocenia ramy bezpieczeństwa programu Copernicus przy uwzględnieniu celów, o których mowa w art. 4. W tym celu Komisja ocenia niezbędne środki bezpieczeństwa, które zostają opracowane tak, aby uniknąć ryzyka lub zagrożenia dla interesów lub bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich, w szczególności by zapewnić przestrzeganie zasad określonych w decyzji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom i decyzji 2013/488/UE.
2. Na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja określa w drodze aktów wykonawczych niezbędne, związane z bezpieczeństwem specyfikacje techniczne dotyczące programu Copernicus. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4.
3. Przy określaniu specyfikacji technicznych ram bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 2, Komisję mogą wspomagać niezależni eksperci z państw członkowskich.
4. Niezależnie od ust. 2 Rada przyjmuje środki, które należy podejmować zawsze, gdy dane i informacje zapewniane przez program Copernicus mogą wpływać na bezpieczeństwo Unii lub jej państw członkowskich.
5. W przypadku gdy w ramach programu Copernicus wytwarzane lub przetwarzane są informacje niejawne UE, wszyscy uczestnicy zapewniają stopień ochrony równoważny stopniowi zapewnionemu przepisami zawartymi w załączniku do decyzji 2001/844/WE i w załącznikach do decyzji 2013/488/UE.

ROZDZIAŁ V

RÓŻNE

Artykuł 26

Współpraca międzynarodowa

1. Na podstawie odpowiednich umów w programie Copernicus mogą uczestniczyć następujące kraje lub organizacje międzynarodowe:
  - a) kraje Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), które są umawiającymi się stronami Porozumienia EOG, zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
  - b) kraje kandydujące, a także potencjalni kandydaci, zgodnie z ich odpowiednimi umowami ramowymi lub protokołem do układu o stowarzyszeniu, określającymi główne zasady i warunki uczestniczenia tych krajów w programach unijnych;
  - c) Konfederacja Szwajcarska, inne państwa trzecie nieobjęte lit. a) i b) oraz organizacje międzynarodowe zgodnie z umowami zawartymi przez Unię z tymi państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi na podstawie art. 218 TFUE, określającymi warunki i szczegółowe zasady ich uczestnictwa.
2. Państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe, o których mowa w ust. 1, mogą zapewniać wsparcie finansowe lub wkłady rzeczowe na rzecz programu Copernicus. To wsparcie finansowe i wkłady rzeczowe traktowane są jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia finansowego i są dopuszczalne zgodnie z warunkami umowy zawartej z danym państwem trzecim lub daną organizacją międzynarodową.
3. W programie Copernicus ujęta może zostać międzynarodowa koordynacja systemów obserwacyjnych i powiązanych wymian danych, co pozwoli wzmocnić globalny wymiar tego programu i jego komplementarność przy uwzględnieniu istniejących umów międzynarodowych i procesów koordynacyjnych.

Artykuł 27

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii w trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie programu Copernicus, przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszące kary administracyjne i finansowe.
2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki na podstawie programu Copernicus.

3. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁾ oraz rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽²⁾, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem finansowanym w ramach programu Copernicus.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zamówieniach, umowach o udzielenie dotacji i decyzjach o udzieleniu dotacji wynikających z realizacji programu Copernicus wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów i dochodzeń, zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

Artykuł 28

Własność

1. Unia jest właścicielem wszystkich aktywów materialnych i niematerialnych stworzonych lub rozbudowanych w ramach programu Copernicus. W tym celu, w stosownych przypadkach, zawierane są umowy ze stronami trzecimi w odniesieniu do istniejących praw własności.

2. Warunki dotyczące przeniesienia praw własności na rzecz Unii określa się w umowach, o których mowa w ust. 1.

3. Komisja zapewnia, za pomocą odpowiednich ram, optymalne wykorzystanie aktywów, o których mowa w niniejszym artykule; w szczególności zarządza ona prawami własności intelektualnej związanymi z programem Copernicus w sposób możliwie najbardziej efektywny, z uwzględnieniem potrzeby ochrony praw własności intelektualnej Unii i potrzeby nadania im wartości, a także z uwzględnieniem interesów wszystkich zainteresowanych stron i konieczności harmonijnego rozwoju rynków i nowych technologii oraz ciągłości usług. W tym celu zapewnia, aby umowy zawierane w ramach programu Copernicus obejmowały możliwość przenoszenia praw własności intelektualnej wynikających z prac wykonywanych w ramach programu Copernicus lub udzielania licencji w odniesieniu do takich praw.

Artykuł 29

Wsparcie Komisji

Komisję mogą wspomagać niezależni eksperci z różnych dziedzin związanych z zakresem stosowania programu Copernicus, wybierani z szerokiego grona zainteresowanych stron, w tym przedstawiciele użytkowników programu Copernicus i krajowych podmiotów zajmujących się kwestiami przestrzeni kosmicznej, aby zapewniać jej niezbędną fachową wiedzę techniczną i naukową, a także międzydyscyplinarne i obejmujące różne sektory punkty widzenia przy uwzględnieniu odpowiednich istniejących inicjatyw na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.

Artykuł 30

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet („Komitet ds. Programu Copernicus”). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Komitet ds. Programu Copernicus spotyka się w konkretnych składach, w szczególności w odniesieniu do aspektów bezpieczeństwa („Rada Bezpieczeństwa”).

2. Komitet ds. Programu Copernicus tworzy „forum użytkowników” jako grupę roboczą doradzającą mu w kwestiach dotyczących wymogów użytkowników, zgodnie z jego regulaminem.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

5. Przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania programu Copernicus, uczestniczą, w stosownych przypadkach, w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus w charakterze obserwatorów zgodnie z warunkami określonymi w jego regulaminie.

6. Umowy zawarte przez Unię zgodnie z art. 26 mogą dotyczyć — w stosownych przypadkach — uczestnictwa przedstawicieli państw trzecich lub organizacji międzynarodowych w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus zgodnie z warunkami określonymi w jego regulaminie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

7. Komitet ds. Programu Copernicus spotyka się regularnie, najlepiej co kwartał. Na każdym posiedzeniu Komisja przedstawia sprawozdanie z postępów w realizacji programu Copernicus. Sprawozdania te zawierają ogólny zarys stanu realizacji programu Copernicus i poczynionych postępów, w szczególności w odniesieniu do zarządzania ryzykiem, kosztów, wyników, zamówień i stosownego doradztwa pomocy udzielanego Komisji.

Artykuł 31

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 9 ust. 7 i art. 24 ust. 1, powierza się Komisji na czas trwania programu Copernicus.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 9 ust. 7 i art. 24 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Staje się ona skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 ust. 7 i art. 24 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 32

Ocena

1. Do dnia 31 grudnia 2017 r., po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, Komisja opracowuje sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów wszystkich zadań finansowanych w ramach programu Copernicus na poziomie ich wyników i skutków, ich europejskiej wartości dodanej oraz efektywności wykorzystania zasobów. W ocenie uwzględnia się dalszą przydatność wszystkich celów oraz wkład środków w realizację celów opisanych w art. 4, realizację struktury organizacyjnej i zakres wdrożonych usług. Ocena obejmuje ewaluację ewentualnego zaangażowania odpowiednich agencji europejskich (w tym Agencji Europejskiego GNSS), a w stosownych przypadkach towarzyszą jej odpowiednie wnioski ustawodawcze.

W szczególności ocena obejmuje oddziaływanie polityki w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus na zainteresowane strony, użytkowników usług pochodnych, wpływ na przedsiębiorstwa, a także krajowe i prywatne inwestycje w infrastrukturę obserwacji Ziemi.

2. Komisja przeprowadza ocenę, o której mowa w ust. 1, w ścisłej współpracy z operatorami i użytkownikami programu Copernicus oraz analizuje skuteczność i efektywność programu Copernicus i jego wkład w realizację celów, o których mowa w art. 4. Komisja przedstawia wyniki przedmiotowych ocen Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów i w razie konieczności proponuje odpowiednie środki.
3. Komisja w stosownych przypadkach może być wspomagana przez niezależne podmioty, może dokonywać oceny metod przeprowadzania projektów oraz oddziaływania ich realizacji, aby ocenić, czy cele, w tym cele odnoszące się do ochrony środowiska, zostały osiągnięte.
4. Komisja może wezwać państwo członkowskie do przedłożenia konkretnej oceny działań oraz powiązanych projektów finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia lub, w stosownych przypadkach, do udzielenia jej informacji i pomocy wymaganej do przeprowadzenia oceny takich projektów.

Artykuł 33

Uchylenie

1. Rozporządzenie (UE) nr 911/2010 traci moc.
2. Wszelkie środki przyjęte na podstawie rozporządzenia (UE) nr 911/2010 pozostają w mocy.
3. Odesłania do uchylonego rozporządzenia (UE) nr 911/2010 odczytywane są jako odesłania do niniejszego rozporządzenia, zgodnie z tabelą korelacji znajdującą się w załączniku.

*Artykuł 34***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący

_____

ZAŁĄCZNIK

Tabela korelacji, o której mowa w art. 33

Rozporządzenie (UE) nr 911/2010	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1
art. 2	art. 2, 5, 6 i 7
art. 3	–
art. 4	art. 4, 9, 10, 11, 13 i 26
art. 5	art. 5, 9, 11 i 13
art. 6	art. 14–22
art. 7	art. 9 i 26
art. 8	art. 8
art. 9	art. 23, 24 i 25
art. 10	art. 24 i 31
art. 11	art. 31
art. 12	art. 31
art. 13	art. 23, 24 i 25
art. 14	art. 4 i 32
art. 15	art. 9 i 12
art. 16	art. 30
art. 17	art. 30
art. 18	art. 27
art. 19	art. 34
załącznik	art. 4